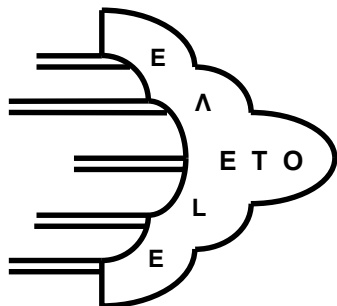

Κωδικός: 3650

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδαύρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδαύρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Τηλεομ.: 210 8068299, 210 8662069

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.113 Μάρτιος – Απρίλιος 2012

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Αρχαιρεσίες της ΕΛΕΤΟ στις 23 Μαΐου 2012

Μεταξύ των Πρακτέων της Γενικής Συνέλευσης της ΕΛΕΤΟ (που πραγματοποιήθηκε στις 25/4/2012 υπό την άσφογη προεδρία – και πάλι – του Οικονομολόγου-Ορκωτού εκτιμητή **Παναγιώτη Βαρλά**) περιλαμβάνονται και έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα: <http://www.eleto.gr/gr/otherevents.htm>:

- ο ετήσιος Απολογισμός Πεπραγμένων του ΔΣ (http://www.eleto.gr/download/OtherEvents/2012-04-25_GA2012-BoardAnnualReport.pdf)
- ο ετήσιος Απολογισμός Εργασιών του Γενικού Επιστημονικού Συμβουλίου (http://www.eleto.gr/download/OtherEvents/2012-04-25_GA2012_GESY-Report.pdf)

Κατά τη Γενική Συνέλευση εκλέχθηκε η Εφορευτική Επιτροπή που αποτελείται από τα μέλη:

- **Αλέξη Αλεξόπουλο,**
- **Κώστα Ριζιώτη** και
- **Βασίλη Παπαδόπουλο**

για να διεξαγάγει τις προβλεπόμενες ανά τριετία Αρχαιρεσίες της ΕΛΕΤΟ την **Τετάρτη, 23 Μαΐου 2012**, ώρες 17:00 ως 20:00, στην Αίθουσα της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, Κάνιγγος 27 (6ος όροφος), Αθήνα.

Με τις αρχαιρεσίες θα εκλεγούν τα εννέα (9) μέλη του **Διοικητικού Συμβουλίου** (από τα οποία τα 7 είναι τακτικά και τα 2 είναι αναπληρωματικά) και τα τρία (3) μέλη της **Ελεγκτικής Επιτροπής**.

Όλα τα μέλη του **Διοικητικού Συμβουλίου** είναι ταυτόχρονα και μέλη του νέου Γενικού Επιστημονικού Συμβουλίου (ΓΕΣΥ), του οποίου μέλη είναι και οι εκπρόσωποι των συλλογικών μελών της ΕΛΕΤΟ.

Εργασίες ορολογίας στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ

Με απόφαση του ΓΕΣΥ εγκρίθηκε διαδικασία δημοσίευσης εργασιών ορολογίας μελών της ΕΛΕΤΟ στον ιστότοπό της εφόσον αυτές πληρούν ορισμένες απαιτήσεις. Η σχετική «Προδιαγραφή» έχει ως εξής:

Προδιαγραφή σύνταξης εργασιών που υποβάλλονται με το αίτημα της δημοσίευσης στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ

Η ΕΛΕΤΟ δέχεται εργασίες (Ορολογίας) για δημοσίευση στον ιστότοπό της. Οι υποψήφιος εργασίες πρέπει να υποβληθούν σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (κείμενα σε αρχείο Word ή αρχεία διαφανειών σε PowerPoint συμβατά με την έκδοση MS Office 2000) και να πληρούν τις παρακάτω απαιτήσεις.

1. Ο συγγραφέας της εργασίας πρέπει να είναι μέλος της ΕΛΕΤΟ (εάν δεν είναι θα κληθεί να εγγραφεί και θα υποβάλει την εργασία αφού πρώτα γίνει μέλος).
2. Το θέμα της εργασίας πρέπει να εντάσσεται ολικώς ή μερικώς στο θεματικό πεδίο (Ορολογία).
3. Η εργασία πρέπει να εμφανίζει συνοχή, συνέπεια και πληρότητα ανάπτυξης.
4. Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει την αναγκαία ή ενδεειγμένη τεκμηρίωση.
5. Η ορολογία που χρησιμοποιείται σε όλη την εργασία πρέπει να είναι συνεπής με τις *διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας* οι οποίες έχουν τυποποιηθεί και τις οποίες έχει υιοθετήσει η ΕΛΕΤΟ καθώς και με τους *μηχανισμούς σχηματισμού ελληνικών όρων*.
6. Η σύνταξη του κειμένου πρέπει να πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - 6.1 Ολόκληρη η εργασία είναι γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.
 - 6.2 Δεν υπάρχει περιορισμός στον συνολικό αριθμό σελίδων της εργασίας.
 - 6.3 Πριν από την πρώτη σελίδα της εργασίας θα τοποθετείται μερίμη της ΕΛΕΤΟ τυποποιημένη σελίδα που θα περιλαμβάνει στοιχεία της εργασίας και της έγκρισής της.
 - 6.4 Πριν από την *Εισαγωγή* της εργασίας θα τοποθετείται (χωρίς αρίθμηση) *Πίνακας Περιεχομένων* και πριν από αυτόν σύντομη *Περίληψη* (Abstract) στα αγγλικά ή γαλλικά.
 - 6.5 Ο τίτλος της εργασίας και οι τίτλοι των κεφαλαίων και παραγράφων θα είναι με πεζά εντονότυπα στοιχεία

OROGRAMMA No 113, March – April 2012,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epidauro & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

(bold). Θα τηρηθεί δεκαδική αρίθμηση χωρίς τελεία στο τελευταίο ψηφίο (π.χ. 1, 1.2, 1.2.1, ...) και βασικό σχεδιάτυπο (normal template), δηλ. οι τίτλοι δεν θα είναι μορφοτυπημένοι ως επικεφαλίδες (headings). Η εισαγωγή θα αριθμείται με το ψηφίο μηδέν (0).

- 6.6 Να χρησιμοποιηθεί γραμματοσειρά ARIAL 14 για τον τίτλο της εργασίας, ARIAL 12 για τους τίτλους των κεφαλαίων του κειμένου, ARIAL 8 για τις υποσημειώσεις και ARIAL 11 για τους τίτλους των παραγράφων ανεξαρτήτως στάθμης και ARIAL 10 για το σώμα του κειμένου, με διάστημα (spacing) μηδέν σημείων (0 points) πριν (before) και διάστημα 6 σημείων (6 points) μετά (after) από κάθε παράγραφο και με διάστιχο (line spacing) 1,5.
- 6.7 Ολόκληρο το κείμενο θα είναι γραμμένο σε βασικό σχεδιάτυπο (normal template)· δηλαδή δεν θα χρησιμοποιηθεί καμιά τεχνοτροπία κειμένου (style). Μπορούν να χρησιμοποιηθούν υποσημειώσεις (footnotes) όχι όμως τελικές σημειώσεις (endnotes).
- 6.8 Η «διαμόρφωση σελίδας» (page setup) θα έχει ως εξής:

Μέγεθος σελίδας: A4		
Προσανατολισμός: Κατακόρυφος		
Περιθώριο	(margin)	Τιμή σε cm
Επάνω	(top)	2
Κάτω	(bottom)	2
Αριστερά	(left)	2
Δεξιά	(right)	2
Βιβλιοδεσίας	(gutter)	0
Κεφαλίδας	(header)	1,2
Υποσέλιδου	(footer)	1,2

- 7. Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει Ευρετήριο θεμάτων, και σε ειδικό παράρτημα Γλωσσάριο όλων των ειδικών όρων που έχουν χρησιμοποιηθεί τουλάχιστον δίγλωσσο (π.χ. ελληνικό – αγγλικό, ελληνικό – γαλλικό).
- 8. Το κείμενο θα συνοδεύεται από ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα, με έκταση το πολύ 200 λέξεις, στα ελληνικά ή – πλέον των ελληνικών – και στα αγγλικά ή γαλλικά.

Το ΓΕΣΥ θα εγκρίνει ή θα απορρίπτει την δημοσίευση της εργασίας ύστερα από εισήγηση Κριτικής Επιτροπής που θα συγκροτείται επί τούτου και θα αποτελείται από 2 τουλάχιστον μέλη, το ένα θα είναι μέλος του ΓΕΣΥ ως υπεύθυνο, και το άλλο ή τα άλλα μέλη θα είναι είτε μέλη του ΓΕΣΥ είτε άλλα μέλη της ΕΛΕΤΟ. Η εργασία της Επιτροπής είναι εθελοντική και δεν αμειβεται.

K.B.

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με την Ορολογία (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>), και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net/), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

- 1. Qualità e norme nell'industria della traduzione 24 March 2012 Bologna, Italy (<http://terminologia.sssmit.unibo.it/workshops/?section=details&id=qa>)
- 2. DTT-Symposion 2012n 19-21 April 2012 Heidelberg, Germany (<http://www.geber-reusch.de/>)
- 3. Pre-Colloquium: Sustainability in Technical Communication 19 April 2012 Aveiro, Portugal (http://www.wix.com/apcomtec/colloquium_sustainability_tc)
- 4. TCeurope Colloquium 2012: Technical Communication Readership 20 April 2012 Aveiro, Portugal (http://www.comtec-italia.org/index.php?option=com_content&view=article&id=177)

http://www.wix.com/apcomtec/colloquium_sustainability_tc

- 5. Pre-Colloquium: Sustainability in Technical Communication, 19 Απριλίου 2012, Aveiro, Portugal
- 6. Συνέδριο "TCeurope Colloquium 2012: Technical Communication Readership", 20 Απριλίου 2012, Department of Languages and Cultures του Universidade de Aveiro, Πορτογαλία. http://www.wix.com/apcomtec/colloquium_sustainability_tc
- 7. LREC 2012: 8th edition of the Language Resources and Evaluation Conference 21-27 May 2012 Istanbul, Turkey <http://www.lrec-conf.org/lrec2012/>
- 8. TOTH 2012: Terminologie & Ontologie: Théories et applications 5-8 June 2012 Annecy, France (<http://www.porphyre.org/toth/>)
- 9. Το συνέδριο TOTH Conference (Terminology and Ontology: Theories and Applications) θα πραγματοποιηθεί στην Annecy, Γαλλία, 7 και 8 Ιουνίου 2012. (<http://www.porphyre.org/toth/>)
- 10. TKE 2012 (Terminology and Knowledge Engineering). Conference: New frontiers in the constructive symbiosis of terminology and knowledge engineering 19-22 June 2012 Madrid, Spain (http://www.aeter.org/wp-content/uploads/2011/11/CALL-FOR-PAPERS_TKE2012_Final.pdf)
- 11. Linguistic policies and native languages of teaching in the UE 30 June 2012 Paris, France (<http://www.eila.univ-paris-diderot.fr/recherche/clillac/polling27/index>)
- 12. Neology in specialized languages. Detection, implantation and circulation of new terms 2-3 July 2012 Lyon, France (<http://sites.google.com/site/journeescrft/>)
- 13. Συνέδριο: Νεολογία στις ειδικές γλώσσες. Ανίχνευση, εμφύτευση και κυκλοφορία των νέων όρων (Neology in specialized languages. Detection, implantation and circulation of new terms), Λυών 2-3 Ιουλίου 2012. (<http://sites.google.com/site/journeescrft/>)
- 14. Διεθνές θερινό σχολείο ορολογίας (9–13 Ιουλίου 2012, Βιέννη) – International Terminology Summer School (TSS 2012) http://www.termnet.org/english/events/tss_2012/registration.php
- 15. Έκτη Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία (The sixth EAFT Terminology Summit 11-12 October 2012 Oslo, Norway).

K.B.

Το επιτατικό μόριο «ερί-»

ερί- αχώριστο μόριο που επιτείνει την έννοια των λέξεων στις οποίες προστίθεται ως πρώτο συνθετικό.

Το επιτατικό πρόθημα **ερί-** απαντά ήδη στον Όμηρο και σπανιότερα στους λυρικούς και στην τραγωδία.

Η υπόθεση ότι το πρόθημα **ερί-** συνδέεται με το ρήμα «όρνυμι» παραμένει αναπόδεικτη.

Το πρόθημα **ερί-** εμφανίζεται σε αρκετά σύνθετα που δηλώνουν ήχο, κρότο ή ύψος, σημασιολογικά δε συνδέεται με το επιτατικό **αρι-**. Ακολουθούν πολλές λέξεις με το πρόθημα αυτό.

- ερί-αυγής** πάρα πολύ λαμπρός, φωτεινότατος
- ερί-αυχίν** αυτός που κρατά ψηλά τον αυχένα, λέγεται για τα άλογα, μακρολάιμης, αλλά και υπερήφανος
- ερί-βόας** αυτός που φωνάζει δυνατά
- ερί-βομβος** με πολύ βόμβο, που βουίζει δυνατά
- ερί-βρεμέτης** (βρέμω) λέγεται για τον Δία, αυτός που ρίχνει αστραπές, κεραυνούς, βροντερός
- ερί-βριθής** πολύ βαρύς
- ερί-βρομος** (βρέμω) αυτός που φωνάζει δυνατά, βροντόφωνος,
- ερί-βρυχος** (βρύχω) ο ισχυρώς βρυχώμενος, αυτός που βρυχάται δυνατά
- ερί-βωλος** αυτός που έχει μεγάλους χωμάτινους βώλους, πολύ γόνιμος, εύφορος
- ερί-γάστωρ** αυτός που έχει μεγάλη κοιλιά
- ερί-γδουπος** αυτός που βροντά δυνατά, βροντώδης

έρι-γληνος	αυτός που έχει μεγάλους τους βολβούς των ματιών, γουρλομάτης
έρι-δινή	(δίνος) ταχέως περιδινόμενος, πολύ στροβιλιζόμενος
έρι-δατος	αυτός που είναι κτισμένος πολύ γερά, δηλ. ανίκητος, ακατάβλητος
έρι-δαρος	φέρων άφθονα πλούσια δώρα, πλουσιοπάροχος, αφθονών
έρι-ζωος	(ζω) μακρόβιος
έρι-ήκοος	(ακοή) με πολύ οξεία ακοή, ευήκοος
έρι-ηρος	πιστός, αγαπητός
έρι-ηχής	(ήχος) πολύ ηχηρός
έρι-θηλής	(θάλλω) πολύ ανθηρός, πλούσιος σε βλάστηση, λέγεται για φυτά
έρι-θυμος	ευθαρσής, οξύθυμος
έρι-κλαυστος	αυτός που κλαίει πολύ, βροντερός
έρι-κτυπος	αυτός που κάνει δυνατό ήχο
έρι-κυδής	περίφημος, ένδοξος, υπέροχος, διάσημος
έρι-λαμπής	(λάμπω) πολύ λαμπρός
έρι-μυκος	(μυκώμαι) πολύ ισχυρώς μυκόμενος, αυτός που μουγκανίζει δυνατά
έρι-ούνιος	(ονίνημι) αυτός που ωφελεί πάρα πολύ, πρόξενος ευτυχίας
έρι-πνοος	που πνέει/φυσά πολύ δυνατά
έρι-σάλπιγξ	που σαλπίζει πολύ δυνατά
έρι-σθενής	(σθένος) με πολύ σθένος, πολύ δυνατός
έρι-σπορος	καλά σπαρμένος
έρι-στάφυλος	(σταφυλή) μεγαλοστάφυλος, ο εκ μεγάλων σταφυλών παραγόμενος ή δυνατός
έρι-τιμος	βαρύτιμος, πολύτιμος, ακριβός
έρι-τμητος	καλά κομμένος
έρι-φειγής	πολύ λαμπρός, φειγοβόλος
έρι-φλεγής	με πολλή φλόγα, έντονα φλεγόμενος
έρι-φλοιος	με παχύ φλοιό, χοντρόφλουδος
έρι-φυλλος	πλατύφυλλος
έρι-χρυσος	πλούσιος σε χρυσάφι, βαθύπλουτος
έρι-ώδυνος	πολύ οδυνηρός

Πηγές:

- Λεξικό της αρχαίας ελληνικής, Liddell – Scott
- Μέγα λεξικόν όλης της ελληνικής γλώσσης, Δ. Δημητράκου
- Λεξικόν Ομηρικόν, Ι. Πανατζίδου

Δ.Π. – Γ.Α.Τ.

Αρχαίων γεωμετρικοί ορισμοί

Το τρίγωνο και τα είδη του

Αρχαίο πρωτότυπο από τα «Στοιχεία» του Ευκλείδη

Όρος κ'

Τών δέ τριπλεύρων σχημάτων **ισόπλευρον** μὲν **τρίγωνόν** ἐστί τὸ τὰς τρεῖς ἴσας ἔχον πλευράς. **ἰσοσκελές** δὲ τὸ τὰς δύο μόνας ἴσας. **σκαληνόν** δὲ τὸ τὰς τρεῖς ἀνίσους ἔχον πλευράς.

Απόδοση στη Νεοελληνική

Ορισμός 20

Από δε τα σχήματα που έχουν τρεις πλευρές **ισόπλευρο** μεν **τρίγωνο** είναι αυτό που έχει και τις τρεις πλευρές ίσες, **ἰσοσκελές** δε αυτό που έχει μόνο τις δύο πλευρές ίσες, **σκαληνό** δε αυτό που έχει και τις τρεις πλευρές άνισες.

(Γεωμετρικός ορισμός από το βιβλίο «Αναγνωστικό αρχαίων ελληνικών μαθηματικών», εκδόσεις Αίθρα, 2010, του **Ευάγγελου Σπανδάγου**)

K.B.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

1 mark, flag, label, tag...

Με αφορμή ερώτημα της **Κατερίνας Τοράκη**, συντονίστριας της επιτροπής ΤΕ21, έγινε μικρή ανασκόπηση στο ΓΕΣΥ, σχετικά με τους ελληνικούς όρους με τους οποίους η ΜΟΤΟ² έχει αποδώσει τους αγγλικούς όρους: **mark, flag, label, tag** και τα παράγωγά τους στο θεματικό πεδίο των (τηλεπικοινωνιών) και οι οποίοι περιλαμβάνονται στην Βάση τηλεπικοινωνιακών όρων TELETERM.

Στις (τηλεπικοινωνίες), οι **λέξεις** αυτές είναι **όροι** που κατασημαίνουν **σήματα** και **μηνύματα** τα οποία μεταδίδονται μέσα από τις γραμμές. Σε άλλους τομείς όπως στην (γλωσσολογία), στην (τεκμηρίωση) κτλ. οι ίδιες **λέξεις** αποτελούν άλλους **όρους**, που έχουν να κάνουν με **κείμενα** και δεν είναι υποχρεωτικό να έχουν ίδιες ελληνικές αποδόσεις.

Είναι λάθος για κάποιον που συμβουλευτείται μια βάση όρων ενός τομέα να περιμένει ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει οπωσδήποτε τους όρους της για άλλες έννοιες. Για την ΜΟΤΟ (στην τυποποίηση) ήταν βασική απαίτηση να καθιερωθούν **διαφορετικοί όροι** για **διαφορετικές έννοιες**. Συγκεκριμένα:

mark -> **σήμα** {σημάδι}
mark -> **σημαδεύω, σημαίνω**
marker -> **σημαδευτής, σημαστήρας**
marking -> **σήμανση, σημάδεμα**
marked -> **σημαδεμένος, σημασμένος**
flag -> **σημαία**
flag -> **σημαιοδοτώ, σημαιοθετώ**
flagging -> **σημαιοδότηση, σημαιοθέτηση**
flagged -> **σημαιοδοτημένος, σημαιοθετημένος**
label -> **επίσημα** {ετικέτα}
label -> **επισηματοθετώ**
labelling -> **επισηματοθέτηση**
labelled -> **επισηματοθετημένος**
tag -> **ανάρτημα** {ταμπελάκι}
tag -> **αναρτηματοθετώ**
tagging -> **αναρτηματοθέτηση**
tagged -> **αναρτηματοθετημένος**

Στην (γλωσσολογία) – σύμφωνα με το Λεξικό γλωσσολογίας και φωνητικής του Ντέιβιντ Κρούσταλ (μετάφραση: Γ. Ξυδόπουλος) – χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι όροι:

marker -> **δείκτης**
marking -> **χαρακτηρισμός, μαρκάρισμα**
marked -> **χαρακτηρισμένος, μαρκαρασμένος**
label -> **επιγραφή**
label -> **επιγράφω, πιλοφορώ**
labelling -> **τοθέτηση επιγραφής, πιλοφόρηση**
labelled -> **επιγεγραμμένος, πιλοφορημένος**
tag -> **ετικέτα**

2 Το ρήμα **hover** στην πληροφορική

Ύστερα από ερώτημα του μέλους **Μενέλαου Φωλλίδη** για το ρήμα **hover** της (πληροφορικής) και την απόδοση της εντολής **hover to call** εξετάστηκαν οι ακόλουθοι όροι και ορισμοί από το γλωσσάριο της Microsoft:

hover selection επιλογή με κατάδειξη	A selection technique designed to optimize selection and activation of an object. Selection is initiated when the user moves the pointer over the object for a length of time that is longer than a time-out.
hover rectangle ορθογώνιο κατάδειξης	The specified area around a control that activates the display of a tooltip when the mouse pauses on it.

Στο γλωσσάριο της Microsoft, το ουσιαστικό **hover** έχει αποδοθεί με τον ελληνικό όρο **κατάδειξη**. Φυσικά, η λογική της είναι ότι

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

² ΜΟΤΟ: Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής "Τηλεπικοινωνίες" (ΤΕ-Τ), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), στο πλαίσιο επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

αφού το ποντίκι κινεί έναν **δείκτη (pointer)** στην οθόνη, όπου πάει και μείνει αρκετά ο δείκτης αυτός (δηλ. το βέλος του ποντικιού) το μέρος αυτό το **καταδεικνύει**.

Το βέλος του ποντικιού, όμως, δεν **καταδεικνύει**, αλλά απλώς **δείχνει (δεικνύει)** και το ουσιαστικό είναι **δείξη**. Ο ορισμός του **καταδεικνύω** π.χ. στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (ΛΚΝ) είναι:

καταδεικνύω [καταδικνίω] -ομαι Ρ αόρ. κατέδειξα και (σπάν.) κατάδειξα, απαρέμφ. καταδείξει, παθ. αόρ. καταδείχθηκα και καταδείχθηκα, απαρέμφ. καταδειχθεί και καταδειχθεί : κάνω απόλυτα σαφές, αποδεικνύω κτ.: *Με στοιχεία θα καταδείξω την ορθότητα των επιχειρημάτων μου. Καταδεικνύεται η ανάγκη συσπειρώσεως όλων των δυνάμεων.* [λόγ. < αρχ. καταδείκνυμι 'ανακαλύπτω και γνωστοποιώ' σημδ. γαλλ. démontrer (μεταπλ. κατά το δείκνυμι > δεικνύω)]

Ο ορισμός της **δείξης** δεν υπάρχει στο ΛΚΝ. Υπάρχει όμως στο Μείζον (Φυτράκης):

δείξη (η) ουσ. (Κ δείξις, -εως) το να δείχνει κάποιος κάτι, δείξιμο

Το ρήμα **hover**, όμως, σημαίνει: μετακινώ το βέλος του ποντικιού (τον **δείκτη**) πάνω στην οθόνη και **δείχνω** το σημείο που θέλω παραμένοντας πάνω από αυτό ωστόσο αυτό επιλεγεί. Αν αγνοήσουμε την μετακίνηση αυτή και μείνουμε στο χαρακτηριστικό της **δείξης** και **παραμονής**, κατάλληλο ελληνικό ρήμα θα ήταν το **υπερδεικνύω** και ουσιαστικό **υπερδείξη** (το **υπερ-** με οποιαδήποτε έννοια κι αν το θεωρήσεις, δηλαδή είτε με την έννοια του "**πάνω από**" είτε με την έννοια "**παραπάνω**" / "**περισσότερο**" και τα δύο μας κάνουν: **και πάνω από** το αντικείμενο της επιλογής μας **και παραπάνω χρόνο** παραμονής).

Με άλλα λόγια:

- Σύμφωνα με την Microsoft:
hover to call -> **κατάδειξε για να καλέσεις** ή (με ουσιαστικά) **κλήση με κατάδειξη**
- Σύμφωνα με την πρόταση που υιοθέτησε το ΓΕΣΥ:
hover to call -> **υπερδείξε για να καλέσεις, υπερδείξε για να κάνεις κλήση** ή (με ουσιαστικά) **κλήση με υπερδείξη** ή **υπερδείξη για κλήση**

Σημειωτέον ότι επειδή σήμερα δεν χρησιμοποιείται ρήμα **υπερδεικνύω** δεν υπάρχει περίπτωση να δημιουργηθεί καμία αμφισημία με την υιοθέτησή του.

Η πρόταση του ΓΕΣΥ, λοιπόν, είναι:
hover (ρήμα) -> **υπερδεικνύω**
hovering (γερούνδιο, ουσιαστικό) -> **υπερδείξη**
hover (ουσιαστικό) -> **υπερδείξη**

3 Αντί των λέξεων **στοχεύω/στόχευση** είναι σωστότερο να λέμε τις λέξεις **σκοπεύω/σκόπευση**;

Ο τακτικός αναγνώστης του «Ο» **Γιάννης Σαμψάκης**, ΩΡΛ φωνιάτρος, έθεσε το ερώτημα του τίτλου, ορμώμενος από κάποια πολύ παλαιότερη δήλωση αξιόλογου σύγχρονου Έλληνα κριτικού θεάτρου και μεταφραστή.

Τα λήμματα των λέξεων αυτών στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Ιδρ. Τριανταφυλλίδη) είναι:

σκοπεύω 1 [skoréno] Ρ5.1α : συγκεντρώνω την προσοχή μου για να βρω το ακριβές σημείο που αποτελεί το στόχο εναντίον του οποίου κατευθύνω ένα βλήμα: *Πυροβόλησε στην τύχη χωρίς να σκοπεύσει.* || *Ο τοπογράφος σκοπεύει με ένα μικρό τηλεσκόπιο.* || (μτφ.): *Σκοπεύει σε ψηλά αξιώματα, στοχεύει.* [λόγ. < σκοπεύω² σημδ. γαλλ. viser]

σκοπεύω 2 Ρ (μόνο στο ενεστ. θ.) : έχω σκοπό, έχω την πρόθεση, σκέφτομαι να κάνω κτ.: ~ *να φύγω / να πολιτευτώ. Τι σκοπεύεις να κάνεις τώρα; Πόσον καιρό σκοπεύεις να μείνεις; Κανείς δεν ήξερε τι σκόπευε να κάνει.* [λόγ. < αρχ. σκοπεύω 'παρατηρώ, εξετάζω' & σημδ. γαλλ. viser]

σκόπευση η [skópefsi] Ο33 : η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του σκοπεύω. [λόγ. < ελνστ. σκόπευ(σις) 'κατόπτευση' -ση κατά τη σημ. του σκοπεύω¹]

στοχεύω [sto<x>éno] Ρ5.1α : 1. σημαδεύω ένα στόχο· σκοπεύω. 2. (μτφ.) έχω κτ. ως στόχο, επιδιώκω κτ.: *Στοχεύει πολύ υψηλούς στόχους / πολύ ψηλά.* [λόγ. στόχ(ος) -εύω μτφρδ. γαλλ. viser]

στόχευση η [stó<x>efsɪ] Ο33 : η ενέργεια του στοχεύω. 1. το σημαδέμα του στόχου· σκόπευση. 2. (μτφ.) το να βάζει κάποιος κτ. ως στόχο των επιδιώξεων, των προσπαθειών του. [λόγ. στοχεύ(ω) -σις > -ση]

Σε ό,τι αφορά την γενική γλώσσα, δηλαδή, χρησιμοποιούνται σήμερα (και είναι λεξικογραφημένα από το 1998) τόσο το ρήμα **στοχεύω** όσο και το ουσιαστικό **στόχευση**. Και τα δύο είναι γλωσσολογικά σωστοί σχηματισμοί (όπως από το **σκοπός** > **σκοπεύω** > **σκόπευση**, έτσι και από το **στόχος** > **στοχεύω** > **στόχευση**).

Σε ό,τι αφορά την Ορολογία, και οι τέσσερις λέξεις χρησιμοποιούνται συχνά, όπως μπορεί να διαπιστώσει κανένας και στη Βάση TELETERM (www.moto-teleterm.gr), όπου υπάρχουν: **49** όροι που περιέχουν ως συνθετικά τις λέξεις **σκοπεύω / σκόπευση** και **6** όροι που περιέχουν ως συνθετικά τις λέξεις **στοχεύω / στόχευση**.

4 Οι αποδόσεις του e-mail

Σχετικά με το ηλ-μήνυμα του κ. **Χαράλαμπου Στ. Φαραόγλου**, φιλολόγου (που μας διαβιβάστηκε από τον ΟΔΕΓ), όπου προτείνει να αποδοθεί το **email** ως **ήλυμα**, συνοψίζονται παρακάτω οι αποδόσεις των οργάνων της ΕΛΕΤΟ και του ΕΛΟΤ:

- electronic mail, e-mail** (υπηρεσία): **ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ηλ-ταχυδρομείο** με συντομογραφία: **ηλ-ταχ.**
- electronic mail message, e-mail message, e-mail** (μήνυμα): **μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ηλεκτρονικό μήνυμα, ηλ-μήνυμα**

Για το γενικό πρόβλημα **όλων των e...** υπάρχει το άρθρο του «Ο» στην ιστοσελίδα: <http://sfr.ee.teiath.gr/htmlSELIBIDES/Technology/Orogramma/Orogr-66b.htm>

Η συγκεκριμένη πρόταση του κ. Φαραόγλου (**ήλυμα**) είναι με τον μηχανισμό της **σύμμιξης** (που, αν και όχι συχνός, είναι επιτρεπτός), αλλά – σε σύγκριση με την απόδοση **ηλ-μήνυμα** της ΕΛΕΤΟ – αφενός δεν λύνει το γενικό πρόβλημα της **σωρείας όρων με το πρόθεμα e- (electronic)** και αφετέρου "προσκορπεί" τόσο στην "**αρχή της διαφάνειας**" (κανένα από τα δύο "συνθετικά" του δεν φανερώνει κάποιο χαρακτηριστικό της έννοιας) όσο και στην "**αρχή της γλωσσικής καταλληλότητας**", διότι υπάρχουν ήδη τρεις ομόηχες "**κανονικές**" ελληνικές λέξεις που προφέρονται [íliima]:

εΐλυμα, εΐλυμα και **ύλυμα**.

- εΐλυμα** = σκέπασμα, (αρχιτεκ.) καμάρα, θόλος
- εΐλυμα** = περιβλήμα
- ύλυμα** = φρύγανο, θάμνος, χαμόκλαδο.

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ
Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Δημήτρης Παναγιωτάκος, Γιώργος Τσιάμας
Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Άννα Νικολάκη, Κατερίνα Ζερπίτη, Τάνια Βαλεοντή
Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069
Τηλεομοίωτο: 210-8068299
Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr
Ιστότοπος (όλα τα φύλλα): <http://www.eleto.gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμία δέσμευση· σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.